

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 328/2010-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. Ing. D. Ď., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 p o r u š i l základné právo JUDr. Ing. D. Ď., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 51/99 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. JUDr. Ing. D. Ď. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 6 500 € (slovom šesťtisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. JUDr. Ing. D. Ď. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 455,03 € (slovom štyristopäťdesiatpäť eur a tri centy), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. J. H., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 328/2010-21 z 8. júla 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. Ing. D. Ď., Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti najmä uviedol, že: *«(...) dňa 28. 6. 1995 podal „Návrh na vyslovenie neúčinnosti rozhodnutia o registrácii zmeny spoločenskej zmluvy“ spoločnosti Ž., spol. s r. o.(...) ktorý bol registrovaný Štátnym notárstvom B. záznamom pod č. RI 587/92 dňa 28. 12. 1992 na základe návrhu zo dňa 23. 12. 1992.*

Registrácia ŠN č. RI 587/92(...) mohla nadobudnúť účinnosť dňom 28. 12. 1992 ale právoplatnosť nikdy nenadobudla, lebo proti nej bolo podané odvolanie - návrh na vyslovenie neúčinnosti registrácie č. RI 587/92 dňa 28. 6. 1995, ktorému Okresný súd Bratislava I. prideliť sp. zn. NCb 110/95.

(...) navrhovateľ obdržal prípis súdu zo dňa 6. 11. 1995, ktorým súd žiadal upresniť petit návrhu podaný dňa 28. 6. 1995.

Navrhovateľ upresnil petit návrhu a žiadal určiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré nadobudol na základe „Zmluvy o predaji časti podniku“ uzatvorenej podľa § 476 a nasl. zákona č. 513/91 Zb. navrhovateľa - sťažovateľa vedené na LV č. 741, 890, 1060, 920, 1465 a LV č.460 zo dňa 23. 7. 1992, ktoré nehnuteľnosti mali byť prílohou registrácie „dodatku č. 1“ zmeny spoločenskej zmluvy spoločností Ž., s. r. o. zo dňa 23. 12. 1992. (...)

(...) dňa 9. 3. 2000 podali opakovanú urgenciu do rúk predsedu okresného súdu s našim vyjadrením, že vec ktorú možno rozhodnúť „od stola“ už takmer 5 rokov hľadáme a evidujeme bez očakávaného efektu. V tomto podaní sme žiadali a poukázali na to, že je skutočne čas, aby sme nemuseli domáhať sa práv prostredníctvom sťažností, práv ústavných či práv cez ŠTRASBURG a aby konajúci súd vo veci neodkladne rozhodol.

Dňa 20. 6. 2000 sme znovu opakovane podali urgenciu vo veci 10C 51/99, pred podaním sťažnosti a žiadali sme, aby súd vo veci konal a rozhodol, lebo vec nebola a nie je vecou právne zložitou. (...)

Rozsudkom zo dňa 18. 5. 2005 súd návrh navrhovateľa zo dňa 28.6.1995, ktorým žiadal (v zákonnej lehote) po doručení rozhodnutia SN č. RI 587/92 dňa 4. 3. 2006 určiť, že prevod vlastníctva na základe registrácie ŠN č. RI 587/92 z 28. 12. 1992 je neúčinný - neplatný súd zastavil. Súd návrh vo zvyšku zamietol. Súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania. (...)

Odvolanie proti rozsudku sme podali dňa 16. 9. 2005, ktoré odvolanie sme doplnili dňa 30. 9. 2005 a navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za odvolanie v sume 500,- Sk. (...)

Krajský súd v Bratislave Uznesením pod sp. zn. 3 Co 377/05-401 dňa 30. 10. 2007, rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 18. 5. 2005 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodov vyslovených v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 6. 12. 2007.

Nakoľko súd prvého stupňa, po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu vo veci nekonal viac ako 1 rok a 7 mesiacov, dňa 8. 7. 2009 časť návrhu na určenie vlastníctva zo dňa 16. 11. 1995(...) navrhovateľ zobrať späť a žiadali sme, aby súd rozhodol len o základnom - pôvodnom návrhu zo dňa 28. 6. 1995 a to o neplatnosť - neúčinnosť registrácie ŠN č. RI 587/92 záznamom zo dňa 28. 12. 1992. (...)

Napriek návrhu zo dňa 8. 7. 2009 okresný súd vo veci nekonal, preto navrhovateľ podal sťažnosť dňa 13. 11. 2009 za bezdôvodné prieťahy v súdnom konaní, lebo od podaného návrhu zo dňa 28. 6. 1995 uplynula doba temer 15 rokov a vo veci nie je právoplatne rozhodnuté.

Na sťažnosť navrhovateľa sme obdržali odpoveď podpredsedu okresného súdu, ktorý vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú a za spôsobený prieťah sa v mene súdu ospravedlnil. (...)

Tento stav právnej neistoty trvá už temer 15 rokov a to od 28. 6. 1995, kedy sa sťažovateľ obrátil na súd o rozhodnutie vo veci a sme toho názoru, že tento stav sťažovateľ nezapríčinil, ale ho zapríčinili súdy (nie len v tomto konaní) svojimi nesprávnymi procesnými postupmi (napr. odstúpením veci na rozhodovanie nepríslušnému krajskému súdu) bezdôvodnými prieťahmi, nerešpektovaním zákona(...).»

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti náležom takto rozhodol:

„I. Okresný súd Bratislava I porušil právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...) v konaní vedenom pod sp. zn. 10C 51/99 (predtým sp. zn. NCb 110/95 a sp. zn. 10C 33/98) a sústavne porušuje základné právo sťažovateľa (...)

II. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10C 51/99 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

III. JUDr. Ing. D. D. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 Eur, ktorú čiastku je povinný Okresný súd v Bratislave zaplatiť na účet advokáta JUDr. J. H.(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.

IV. JUDr. Ing. D. D. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia (...)“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3588/2010 z 22. júla 2010 a právny zástupca sťažovateľa oznámením z 9. augusta 2010.

2.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...) netrvám na ústnom prejednaní doručenej ústavnej sťažnosti. Súhlasím s tým, aby podľa ust. § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. (...)

S poukazom na jednotlivé úkony vykonané v predmetnom konaní musím konštatovať, že v období od 07. 12. 2005 do 30. 01. 2007, od rozhodnutia súdu prvého stupňa o oslobodení od platenia súdnych poplatkov do 06. 12. 2007 sa predmetný spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave z dôvodu rozhodovania o odvolaní.

Predmetné konanie je poznačené prietiahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny prietah. Mám za to, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými prietiahmi avšak objektívneho charakteru.

Z vyjadrenia zákonného sudcu bolo zistené, že po doručení vyjadrení navrhovateľa a odporcu a po zabezpečení spisového materiálu z Krajského súdu v Bratislave (Okresného súdu Pezinok) bude v predmetnej veci rozhodnuté.

V prípade, že ÚS SR dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietahov v konaní. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prietahu v konaní prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a nepriznal mu finančné zadosťučinenie v plnej výške. (...)“

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom podaní k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol:

«...Oznamujeme, že sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní.

Radi by sme pripomenuli, že čas od 16. 8. 1995 do 26. 10. 1999, t. j. čisté 4 roky, sú priedahom zavineným snahou sudcu „zbaviť sa veci“. To nie je objektívny priedah. Aj ostatné konanie súdu je neefektívne, nekoncepčné a nevykazuje snahu vec v merite veci skončiť.

Tieto priedahy spôsobili zbavenie sa majetku, vlastníctva a spôsobili znemožnenie podnikat'. Nevychýslujeme škodu, pretože zadosťučinenie je niečo iné.

Žiadame priznať sumu v sťažnosti vyčíslenú.»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 C 51/99 (predtým aj sp. zn. NCb 110/95 a sp. zn. 10 C 33/98):

Dňa 28. júna 1995 bol bývalému Obvodnému súdu Bratislava I (ďalej aj „súd“) doručený návrh na vyslovenie neúčinnosti rozhodnutia o registrácii spoločenskej zmluvy v právnej veci sťažovateľa proti odporcovi: Z., spol. s r. o. (ďalej aj „odporca“), ktorý bol pôvodne zapísaný pod sp. zn. N Cb 110/1995.

Dňa 16. augusta 1995 súd dal pokyn na pripojenie spisového materiálu sp. zn. RI 587/1992, RI 588/1992.

Dňa 14. septembra 1995 bolo súdu doručené podanie sťažovateľa.

Dňa 6. novembra 1995 súd vyzval sťažovateľa, aby doplnil a upresnil svoj návrh.

Dňa 16. novembra 1995 sťažovateľ upresnil svoj návrh na začatie konania.

Dňa 8. januára 1996 bolo súdu doručené podanie sťažovateľa.

Dňa 16. januára 1996 súd dal pokyn na zapožičanie súvisiaceho spisového materiálu.

Dňa 9. apríla 1996 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Návrh na obnovu konania*“.

Dňa 22. septembra 1997 okresný súd nariadil výsluch sťažovateľa na 15. október 1997, predvolanie mu však nebolo doručené.

Dňa 2. júla 1998 okresný súd dal pokyn na opätovné zapožičanie notárskeho spisu.

Dňa 2. a 12. decembra 1997 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa.

Dňa 26. februára 1998 okresný súd dal pokyn na prevedenie predmetnej veci do oddelenia „C“. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 10 C 33/98.

Dňa 5. marca 1998 sťažovateľ svoj návrh čiastočne zobral späť.

Dňa 9. júla 1998 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa.

Dňa 12. augusta 1998 správca konkurznej podstaty odporcu sa písomne vyjadril k návrhu, a pretože na odporcu bol uvalený medzičasom konkurz, namietal v danej veci príslušnosť okresného súdu.

Dňa 12. októbra 1998 bol predmetný spis postúpený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z dôvodu „*vecnej príslušnosti*“. Vec bola na krajskom súde zaevidovaná pod sp. zn. 76 Cb 116/98.

Dňa 25. februára 1999 krajský súd predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu „*vecnej príslušnosti*“. Vec bola na najvyššom súde zaevidovaná pod sp. zn. 76 Cb 116/98.

Dňa 23. júna 1999 najvyšší súd uznesením č. k. Ndob 34/99-86 rozhodol, že príslušným súdom na prerokovanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Bratislava I.

Dňa 26. júla 1999 bol spis vrátený okresnému súdu a bol zapísaný pod sp. zn. 10 C 51/99.

Dňa 20. júna 2000 sťažovateľ urgoval postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Dňa 6. júla 2000 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby upresnil svoje doplňujúce podania vo veci.

Dňa 7. augusta 2000 sťažovateľ svojím podaním upresnil svoje doplňujúce návrhy na začatie konania.

Dňa 16. októbra 2000 bol nariadený informatívny výsluch sťažovateľa na 27. október 2000, ktorý sa aj uskutočnil. Na tomto výsluchu bol právny zástupca sťažovateľa poučený „o náležitostiach návrhu na začatie konania“.

Dňa 30. novembra 2000 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa, ktorým upresňoval svoj návrh.

Dňa 26. februára 2001 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, ktorým zaslal kópiu „podaného návrhu zo dňa 6. 3. 1996 na základe výzvy súdu zo dňa 19. 2. 2001“.

Dňa 5. júna 2001 sudca okresného súdu dal úpravou kancelárii pokyn, aby predvolala účastníkov konania na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť 25. júla 2001. Účastníci konania však neboli upovedomení o termíne nariadeného pojednávania.

Dňa 9. októbra 2001 bolo okresnému súdu doručené oznámenie správcu konkurznej podstaty odporcu týkajúce sa nevyhláseného celého majetku sťažovateľa z konkurznej podstaty, ktorú spravuje.

Dňa 19. novembra 2001 sudca dal pokyn na pripojenie konkurzného spisu krajského súdu sp. zn. 81 Cb 80/97.

Dňa 4. decembra 2001 krajský súd oznámil okresnému súdu, že uvedený spis nemôže zapožičať, pretože vo veci bolo podané odvolanie.

Dňa 21. januára 2002 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 20. marec 2002.

Dňa 20. marca 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. jún 2002.

Dňa 28. marca 2002 sťažovateľ doručil okresnému súdu podanie, ktorým „špecifikoval petit“ svojho návrhu.

Dňa 7. júna 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu preverenia aktívnej legitímácie sťažovateľa a dopytu na kataster nehnuteľností.

Dňa 11. júna 2002 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa.

Dňa 24. novembra 2002 bol vo veci nariadený termín pojednávania na 18. december 2002.

Dňa 18. decembra 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 23. decembra 2002 kataster nehnuteľností doručil okresnému súdu časť požadovaných listín.

Dňa 2. júna 2003 okresný súd vyzval sťažovateľa a kataster nehnuteľností na zaslanie ďalších listinných dôkazov.

Dňa 7. júla 2003 sťažovateľ doručil okresnému súdu požadované doklady.

Dňa 11. júla 2003 kataster nehnuteľností doručil okresnému súdu listinné dôkazy.

Dňa 8. marca 2004 správca konkurznej podstaty odporcu písomne navrhol zastavenie napadnutého konania alebo zamietnutia žalobného návrhu.

Dňa 16. marca 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 14. máj 2004.

Dňa 5. mája 2004 sa sťažovateľ písomne vyjadril k podaniu odporcu v konkurze z 8. marca 2004.

Dňa 14. mája 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 25. jún 2004 pre účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 21. júna 2004 sťažovateľ doručil okresnému súdu písomné stanovisko k danej veci.

Dňa 25. júna 2004 sťažovateľ požiadal okresný súd o odročenie pojednávania, keďže chcel upraviť svoj návrh na začatie konania.

Dňa 25. júna 2004 bolo pojednávanie odročené na neurčito.

Dňa 12. a 19. júla 2004 sťažovateľ podal vo veci písomné stanovisko.

Dňa 15. februára 2005 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 18. máj 2005.

Dňa 18. mája 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásený rozsudok č. k. 10 C 51/99-363, ktorým bolo napadnuté konanie zastavené.

Dňa 16. septembra 2005 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 7. októbra 2005 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa.

Dňa 21. novembra 2006 krajský súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

Dňa 9. januára 2007 sťažovateľ požiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Dňa 30. januára 2007 bol spis vrátený okresnému súdu, aby rozhodol o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Dňa 26. februára 2007 okresný súd uznesením č. k. 10 C 51/99-394 priznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Následne bol spis opätovne predložený krajskému súdu.

Dňa 30. októbra 2007 krajský súd uznesením č. k. 3 Co 377/05-401 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 6. decembra 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 10. decembra 2007 bol daný pokyn na doručenie rozhodnutia odvolacieho súdu účastníkom konania.

Dňa 8. júla 2009 sťažovateľ podal na okresnom súde „*čiasťočné späťvzatie návrhu na začatie konania*“.

Dňa 24. augusta 2009 okresný súd vyzval správcu konkurznej podstaty odporcu, aby sa vyjadril k čiastočnému späťvzatiu návrhu na začatie konania.

Dňa 18. novembra 2009 bol zaznamenaný v spise úradný záznam o tom, že konkurzné konanie proti odporcovi bolo skončené, avšak spis sa nachádza na najvyššom súde „*z dôvodu odvolania veriteľa*“. V uvedený deň okresný súd opakovane vyzval správcu konkurznej podstaty odporcu, aby sa vyjadril k čiastočnému späťvzatiu návrhu na začatie konania.

Dňa 26. novembra 2009 bola zaslaná výzva na konkurzné oddelenie okresného súdu týkajúca sa mena a adresy správcu konkurznej podstaty odporcu.

Dňa 27. novembra 2009 bolo doručené oznámenie z konkurzného oddelenia.

Dňa 1. decembra 2009 bola zaslaná výzva na konkurzné oddelenie krajského súdu týkajúca sa mena a adresy správcu konkurznej podstaty odporcu.

Dňa 3. decembra 2009 bolo doručené oznámenie konkurzného oddelenia krajského súdu.

Dňa 7. decembra 2009 bola zaslaná opakovaná výzva na konkurzné oddelenie krajského súdu týkajúca sa mena a adresy správcu konkurznej podstaty odporcu.

Dňa 22. decembra 2009 krajský súd oznámil okresnému súdu, že doterajší správca konkurznej podstaty odporcu bol zbavený funkcie, uznesenie však ešte nenadobudlo právoplatnosť.

Dňa 1. apríla 2010 okresný súd opätovne vyzval správcu konkurznej podstaty odporcu, aby sa vyjadril k späťvzatiu návrhu, vyzval sťažovateľa oznámiť, či trvá na podanom návrhu, a požiadal krajský súd o zapožičanie súvisiaceho spisu.

Dňa 12. apríla 2010 krajský súd oznámil, že žiadaný spisový materiál sa nachádza na Okresnom súde Pezinok.

Dňa 12. apríla 2010 bol Okresný súd Pezinok požiadaný o zapožičanie súvisiaceho spisu.

Dňa 11. mája 2010 Okresný súd Pezinok oznámil, že „*momentálne nie je možné vylúčiť a zapožičať*“ žiadaný spis.

Dňa 23. júna 2010 bol Okresný súd Pezinok opätovne požiadaný o zapožičanie súvisiaceho spisu.

Dňa 20. júla 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 8. november 2010.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľ neprispel svojím správaním k priet'ahom v konaní, aktívne sa dožadoval pokračovania v konaní a taktiež podal kvalifikovanú sťažnosť na priet'ahy v konaní. Sťažovateľ síce opakovane doplňoval a upresňoval svoj žalobný návrh týkajúci sa účastníkov konania, ako aj vo vzťahu k predmetu návrhu, pretože sa v priebehu neobyčajne dlhotrvajúceho konania zmenili pomery, avšak využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní síce spôsobuje predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania už viac ako 15 rokov (začaté bolo 28. júna 1995) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané (aj keď vec bola dva a pol roka na krajskom súde a na najvyššom súde, za ktorých postup okresný súd nezodpovedá). Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v danej veci dlhodobo, ale aj krátkodobo opakovane nečinný, a to konkrétne od 16. januára 1996 do 12. októbra 1998 (dva roky a deväť mesiacov), pričom okresný súd v tomto období okrem ojedinelých administratívnych úkonov nič nevykonával, od 26. júla 1999 do 6. júla 2000 (jeden rok), od 26. februára 2001 do 19. novembra 2001 (deväť mesiacov), od 7. júla 2003 do 16. apríla 2004 (deväť mesiacov) a od 10. decembra 2007 do 24. augusta 2009 (1 rok a osem mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas siedmich rokov okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, pretože vo svojej podstate už hraničia s odmietnutím spravodlivosti (denegatio iustitione). K uvedenej nečinnosti, a teda

k pried'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania s'ťažovateľa, ale predovšetkým v dôsledku nečinnosti okresného súdu. Obranu predsedníčky okresného súdu, že „*aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik pried'ahov v konaní*“, nebolo možné akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti s'ťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných pried'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na objektívne možnosti príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných pried'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany s'ťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných pried'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 €, ktoré odôvodňoval najmä tým, že „*Tento stav právnej neistoty trvá už temer 15 rokov(...)*“

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 6 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 25. apríla 2010, podanie sťažnosti z 25. apríla 2010 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu z 9. augusta 2010). Za tri úkony vykonané v roku 2010 patrí odmena v sume trikrát po 120,23 € a režijný paušál trikrát po 7,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 382,32 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 %

DPH, teda sumu 72,71 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 455,03 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010